

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۹/۱۸

احسان الله ارينزی

افریقا

(قسمت نودوششم)

یوگندا Uganda

(قسمت دوم)

جغرافیای اقتصادی:

نظر اجمالی: یوگندا منابع طبیعی فراوان، باران زیاد و زمین قابل کشت وسیع دارد. مس، طلا، کوبالت و ذخایر مواد معدنی دیگر از داشته های طبیعی این کشور بحساب میروند. طی سالهای اخیر تیل نیز درین کشور کشف گردیده است. زراعت ستون فقرات اقتصاد این کشور شناخته میشود که به 71% مردم کار و معیشت فراهم نموده است. قهوه جایگاه مهمی در صادرات یوگندا دارد و قسمت بیشتر اسعار خارجی یوگندا از همین قلم صادراتی بدست می آید. حکومت یوگندا طی 20 سال گذشته برای آوردن اصلاحات در کار های مربوط به اسعار خارجی، بالا بردن قیمت ها برای مولدین اقلام صادراتی و تیل، افزایش معاشات کارمندان امور خدمات عامه و توسعه خدمات اجتماعی به موفقیت های دست یافته است.

در نتیجه این اصلاحات انفلاسیون کاهش، تولیدات افزایش یافت، عواید صادراتی بیشتر شد و سرمایه گذاری در اقتصاد افزایش یافت و پروژه های بنیادی اقتصادی روی دست گرفته شد.

یوگندا در سال 2007 دو بلیون دالر کمک و قرضه بدست آورد که اگر آن را درست مدیریت مینمود و در کارهای انکشافی به مصرف می رسانید، رونق اقتصادی بهتر میشد، اما مداخله آن در جنگ داخلی کانگو کنیاشاسا، فساد مالی مقامات حکومتی، اختلاس و رشوه ستانی از عواملی بودند که در طول المدت، موانعی را در مسیر پیشرفت اقتصاد یوگندا بمیان آورد. حالا وضع بهتر است و بسیاری از مشکلات گذشته مرفوع شده اند.

بحران مالی بین المللی سالهای 2009 و 2013 تاثیر منفی بالای صادرات یوگندا بجا گذاشت، اما مدیریت بهتر اجازه نداد که صادرات این کشور بسیار زیاد کم شده و زیان بیشتر به اقتصاد کشور برسد.

بحران وقت ایجاد سودان جنوبی به اقتصاد یوگندا زیان رسانید، زیرا که سودان شریک بزرگ تجارتي یوگندا بود و باعث مهاجرت هزاران نفر سودانی به این کشور شد در سیستم های کهنه ترانسپورتی، فساد اداری اندک، کمبود انرژی برق، بهای بلند آن از عواملی هستند که موانعی را در مسیر پیشرفت امور اقتصادی این کشور به میان آورده است.

تولید ناخالص داخلی GDP: 135.80 بلیون \$ (2023).

رشد سالانه تولید ناخالص داخلی یا GDP: 5.34%

عاید سرانه سالانه: \$ 2800

ساختار سکتوری تولید ناخالص داخلی: زراعت 24.1%، صنعت 25.8% و خدمات 42.5% (2023).

انفلاسیون: 3.3% (2021).

نیروی کار: 22.82 ملیون نفر (2024). زراعت 71%، صنعت 7% و خدمات 22% (2013).

نرخ بیکاری: 2.9% (2024).

زندگی زیر خط فقر: 20.3% (2019).

بودجه: عواید 6.89 بلیون \$ و مصارف 7.47 بلیون \$ (2022).

صنعت: استخراج تیل، مس، طلا و کوبالت، سمنت، منسوجات، سگرت و تنباکو، پاپوش، مواد خوراکی از قبیل بوره، بیر، ماهی و روغن، کود کیمیاوی، انرژی برق، تخته های آهنی، ماشین آلات و وسایل زراعتی و مصنوعات دستی.

د پانو شمیره: له 1 تر 7

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خبر و لولئ

رشد سالانه تولیدات صنعتی: 4.03% (2023).
تولید برق: 2.39 ملیون kw (2020). از نفت 1.3%، از انرژی آفتابی 1.6%، از آب 86.4% و از سایر منابع جدید 10.8% (2020).
مصرف برق: 4.20 بلیون kwh (2019)،
صادرات برق: 299.2 ملیون Kwh،
واردات برق: 104.2 ملیون Kwh،
تولید تیل خام: صفر بیرل - روز (2021)،
ذخیره تیل: 2.5 بلیون بیرل (اول جنوری - 2021)،
مصرف تیل: 40900 بیرل - روز (2019)،
واردات تیل: 41000 بیرل - روز،
تولید گاز: صفر متر مکعب - سال (2021)،
مصرف گاز: صفر متر مکعب - سال،
ذخیره گاز: 14.15 بلیون متر مکعب (اول جنوری - 2021).
زراعت: 71.2% زمین های یوگندا کشت میشود که 34.3% آن تحت زرع بوده و 36.9% آن را چراگاه ها تشکیل میدهد. 14.5% زمین های یوگندا را جنگلات و 14.3% باقی مانده را کوه ها، دریاها، شهرها، مناطق کار و تولید و محلات بود و باش روستایی تشکیل میدهد. در سال 2013 موازی 105km² زمین یوگندا کشت میشود. 71% مردم این کشور در عرصه زراعت، مالداري و جنگلداری مصروف کار اند و 28.2% تولید ناخالص داخلی ازین سکتور بدست می آید. چوب، جواری، ککو، چای، نیشکر، گوشت، کنجد، میوه، سبزی، لبنیات، تخم مرغ و علوفه از محصولات مهم زراعتی و مالداري این کشور به شمار میروند.
مالداري: یوگندا در مناطق غربی و جنوب غربی خود چراگاه های وسیع دارد که برای پرورش حیوانات اهلی بسیار مناسب میباشد. گاو 12 ملیون، بز 14.9 ملیون، گوسفند 4.4 ملیون، خوک 1.1 ملیون و مرغ 46.4 ملیون. درین کشور هر سال بطور متوسط 73000 تن ماهی و خوراکی بحری صید میشود. بقرار معلومات بیش از 1.7 ملیون نفر در یوگندا بکار صید و پروسس و فروش ماهی مصروف هستند. همچنان یک تعداد نهنگ ها نیز هر سال در جهیل های ویکتوریا، البرت و کیوگا، به هدف صادرات پوست آنها صید میشوند.
معادن: مس، کوبالت، چونه، فاسفیت، منگنیز، قلعی، طلا، نفت، سرب، سنگ آهن، تنگستین، بریلیوم و نمک.
صادرات: به ارزش مجموعی 9.08 بلیون \$ (2023).
قهوه، ماهی، پنبه، منسوجات، گل ها، چای، سامان آلات برقی، پوست نهنگ، آهن و فولاد و طلا (کم).
شرکای بزرگ تجارتي: هند 21%، امارات متحده عربی 16%، هانگ کانگ 10%، جنوبی سودان 8% و کینیا 6% (2023).
واردات: به ارزش مجموعی 13.85 بلیون \$ (2023).
ماشین آلات، وسایط نقلیه، پرزه جات، تیل و مشتقات نفتی، ادویه، وسایل و ماشین آلات، مواد استهلاکی، منسوجات، قرطاسیه، اسلحه و مهمات و سامان آلات برقی.
شرکای بزرگ تجارتي: چین 19%، امارات متحده عربی 12%، تانزانیا 11%، هند 10% و کینیا 7% (2023).
قروض خارجی: 10.46 بلیون \$ (31 دسمبر - 2023).
واحد پولی: شلنگ یوگندایی.
یک دالر امریکایی = 3594.87 شلنگ یوگندایی (30 جون 2025).
سال مالی: عیسوی (گریگوری). از اول جولای تا 30 جون سال آینده.
سیستم وزنی: متریک و سنگ های محلی.
ترانسپورت: یوگندا 1244km خط آهن، 20544km سرک (4257km پخته و 16287km خامه) و 907km راه آبی داخلی دارد.

□

میدانهای هوایی: مجموعاً 47 (2021)	پخته 5	خامه 42
رنوی طولتیر از 3047m	3	1
رنوی از 2438m تا 3047m	-	-
رنوی از 1524m تا 2437m	1	8
رنوی از 914m تا 1523m	1	26
رنوی کوتاه تر از 914m	-	7

میدان هلیکوپتر: 10 (2021).

پرواز های داخلی و خارجی در یوگندا از سوی خط هوایی Uganda Airlines صورت میگیرند که باعث اولین شرکت خط هوایی ملکی دولتی، در سال 1976 تاسیس شده است. این شرکت یکبار در سال 2001 منحل و در سال 2019 دوباره ایجاد گردیده است. امروز این کشور خط هوایی دولتی و خصوصی مسافربری، چارتر و کارگویی ملکی دارد که همه در سال 2020 با 26 بال طیاره 21600 مسافر و NA، mt-km مال التجارة را جابجا نموده اند. 144000 موتر تیزرفتار، بس، لاری، تانکر و سایر وسایط نقلیه ساختمانی و معدنکاری. بنادر: جینجا، پورت بل (در ساحل جهیل کیوگا)، انتیب (در ساحل جهیل ویکتوریا)، و بوتیایا (در ساحل جهیل البرت).

مخابرات: کد تلفون (00256). تعداد تلفون های دیجتل 116000 و همراه 42.1 ملیون (2023). حکومت یوگندا طی سال گذشته، در قسمت سهولت های بیشتر اداری، حقوقی و قانونی، زمینه سازی نمود تا سه شرکت خصوصی درین کشور سرمایه گذاری نموده و در نتیجه رقابت سالم، به موفقیت های دست یابند. یوگندا برای ارتباطات داخلی خود از دیجتل وایر، مایکرویف و رادیو تلفون کار میگیرد و آماده گی رویدست است که تا سال 2024 از تکنالوژی 5G استفاده نماید. توسعه شبکه همراه و پوشش انترنت در یوگندا در حال توسعه سریع است. این کشور برای ماهواره های انتلسات و انمرسات بحر هند دو ستیشن زمینی در خاک خود دارد رسانه ها: قانون اساسی و قانون رسانه های یوگندا، آزادی رسانه ها، تظاهرات مسالمت آمیز و بیان را حق هر شهروند میدانند. دولت در سال 1990 به سکتور خصوصی اجازه داد که میتواند در کار نشرات تصویری و شنیداری سرمایه گذاری نمایند.

UBC یا شرکت نشرات یوگندا یک رادیو تلویزیون سراسری و 6 رادیو و بخش خصوصی و اتحادیه ها 36 تلویزیون دیجتل یا کیبل و 258 رادیوی عمدتاً FM دارد.

در سال 2007 تعداد این رادیوها به 150 و تلویزیون ها به 35 رسیده بود. در میان مردم یوگندا، باشندگان کمپالا و سایر شهرهای بزرگ این کشور میتوانند که برنامه های تلویزیون های خارجی را از راه کیبل TV و ماهواره ببینند و بشنوند.

□

شرح وسایل انتشاراتی موجی در یوگندا (2021)			
مراکز نشرات رادیویی	2 = AM، 155 = FM	کل تعداد رادیو	11 ملیون
مراکز نشرات تلویزیونی	دولتی = 3 خصوصی = 35	کل تعداد TV	8.3 ملیون

کود انترنت: Ug.

مشترکین انترنت: 7.14 ملیون. 15% مردم (2023).

انکشاف اجتماعی: یوگندا بحساب تولید ناخالص داخلی و عاید سرانه سالانه، از ممالک در حال انکشاف افریقا و جهان به حساب می آید. به اساس معلومات CIA World Factbook – 2023 هر باشندگان این کشور سالانه بطور متوسط \$ 2800 عاید دارد که حدود 7 - 8 بار بیشتر از عاید مردم افغانستان است.

76.5% مردم یوگندا بالای 15 سال (مردان 82.7% و زنان 70.8%) دارای تعلیمات متوسط، مسلکی و یا عالی هستند، تعلیم و تربیه برای اطفال 6-14 سال الزامی و رایگان است، جوانان بطور متوسط 11 سال درس میخوانند، 85.7% اطفال واجد شرایط به مکاتب میروند، دولت 2.6% تولید ناخالص ملی را به امر انکشاف معارف و تحصیلات عالی اختصاص داده و سکتور خصوصی نیز درین سکتور مصروف است. تعلیم و تربیه در یوگندا از کودکستان آغاز و به پوهنتون به پایان میرسد. رفتن به کودکستان نه الزامی و نه رایگان است.

مکاتب ابتداییه 7 سال (6-12 ساله) است که متعلمین در آن مضامین شامل نصاب تعلیمی وزارت معارف کشور به زبان انگلیسی تدریس میشود. یک مشکل عمده در یوگندا کمی صنوف درسی و مکاتب و تعداد زیاد اطفال و جوانان واجد شرایط مکتب است، که گاهی باعث شده در یک ساعت درسی بیش از یکصد شاگرد حضور داشته باشد. لیسه ها 6 سال (13-18 سال) اند که به دو دوره 4 سال و 2 سال تقسیم میشود. بعضی شاگردان بعد از ختم چهار سال به مکاتب فنی میروند، البته کسانی که علاقمند رفتن به موسسات تحصیلات عالی هستند، دو سال دوم را نیز باید تعقیب نمایند. نظام درسی یوگندا از روی مودل برتانیای کاپی شده است.

یوگندا برای انکشاف اقتصادی به کادر های مسلکی نیاز دارد. دولت چند موسسه خارجی و مجامع مذهبی طی 20 سال گذشته، درین کشور به ساختن مکاتب فنی و مسلکی اقدام نموده و در حال بیش از یکصد هزار جوان را در 120 رشته مختلف تدریس مینمایند.

یوگندا 5 پوهنتون کلان دولتی، 11 پوهنتون با توامیت موسسات مذهبی، 5 موسسه تربیه معلم، 4 پوهنتون تخنیکي و 26 پوهنتون و موسسه تحصیلات عالی و مسلکی خصوصی دارد. پوهنتون Makarera قدیمی ترین این هاست که در سال 1922 تاسیس شده و حالا در 8 شهر بیش از 40000 محصل دارد.

شرح مراکز تعلیمی یوگندا (2021)			
نوع مرکز تعلیمی	تعداد مرکز	مجموع آموزنده	مجموع آموزگار
مکاتب ابتدائی	12150	7300000	244000
لیسه ها	10670	6400000	213400
مکاتب فنی و مسلکی	200	120000	10000
تحصیلات عالی	51	135000	12000

یوگندا 8 روزنامه انگلیسی زبان سراسری و 29 روزنامه محلی و بیش از 340 هفته نامه، ماهنامه و گاهنامه دارد. هر سال بطور متوسط 800 عنوان کتاب جدید علمی، هنری، ادبی، تخنیکي و معلوماتی نشر می شود و هر نفر سالانه بطور اوسط 0.8Kg کاغذ را برای نوشتن، خواندن و نشرات به مصرف میرساند. محیط زیست یوگندا بخاطر ضعف اقتصادی، کم بودن آگاهی عامه، کثافت بلند نفوس و کم توجهی حکومت در حال صدمه دیدن است. توجه به سکتور صحت نیز بدلائل فوق و موجودیت امراض ساری، خاصاً ایدز، ضعیف ارزیابی میشود و تاهنوز بیمه های بوجود نیامده، که در اوقات مریضی، تقاعد، بیکاری و مرگ با مستمندان مساعدت نموده بتوانند.

دولت یوگندا 4.7% تولید ناخالص داخلی خود را به صحت مردم اختصاص داده (2021)، افزایش سالانه نفوس 3.27% است (2022) که در دنیا درجه هشتم را به خود اختصاص میدهد، در 1000 طفل نو تولد 30.45 نفر میمیرند که در دنیا پنجاهم میشود، عمر وسطی مردم به 68.96 نزدیک شده، یک زن در کل عمر بطور وسطی 5.36 طفل بدنیا می آورد که در دنیا جایگاه هفتم را دارد، 10.4% کودکان زیر پنج سالگی وزن کافی ندارد، 92.5% مردم به آب صحتی آشامیدنی دسترسی دارند، 67.3% تشنابها صحتی و عصری اند، حدود 700 هزار نفر با HIV/AIDS زندگی میکنند. هر سال بطور متوسط 19000 نفر بشمول مادران شیر ده بعلت این مریضی میمیرند و در 100000 نفر 82 نفر توبرکلوز دارند.

حقوق زنان در یوگندا به اساس مندرجات قوانین با مردان یکسان است، اما در عمل تفاوت های وجود دارد. طرز حکومتداری و خاصاً مواردی قبایلی و مرد سالاری باعث شده، که سهم زنان در تعلیم و تربیه، دفاتر حکومتی، سیاست، ورزش و کل جامعه، در مقایسه با مردان کم باشد.

در یوگندا به هر 5.7 نفر یک TV، به 4.3 نفر یک رادیو، به 30 متعلم یک معلم، به 20 محصل یک استاد، به 488 نفر یک تلفون دیجتل، به هر 0.2 نفر یک تلفون همراه، به 10000 نفر یک داکتر عمومی و به 6500 نفر یک بستر شفاخانه میرسد، 29% مردم برق (شهری 66% و اطرافی 17%) (2019) و 15% انترنت دارند. قوای مسلح: قوای دفاع مردم یوگندا شامل قوای زمینی بشمول واحدهای بحری، و قوای هوایی و مدافعه هوایی، پولیس و امنیت داخلی.

سن خدمت عسکری (18 – 26 ساله): مدت خدمت 2 سال، داوطلب 18 – 30 ساله.

سهم مصارف عسکری در تولید ناخالص داخلی: 2% (2023).

منازعات منطقه ای: یوگندا با مشکل گروه های قومی متخاصم، مخالفان نظام و دزدان مسلح و روبرو است. یوگندا و کینیا بر سر مالکیت جزیره Migingo اختلاف دارند که در مابین خلیج وکتوریا موقعیت دارد و برای ماهیگیری بسیار مناسب است. در سال 2021 هر دو جانب اعلامیه ای نشر کرده اند، که میخواهند این معضله را از راه مذاکره حل و فصل نمایند.

یوگندا و رواندا در سال 2007 بر سر تشکیل یک کمیسیون تخنیکي به توافق رسیدند، تا خطوط سرحدی را نشانی گذاری نماید. این کمیسیون موفق شده تا 90% خط سرحدی را الی 2021 به پایه اکمال برسانند. یوگندا و ج. د کانگو بر سر مالکیت قله Margherita در کوه های رون زوری مشکل دارد. یوگندا این کوه را ملکیت خود و خاط فاصل میدانند، در حالیکه ج. د کانگو آن را از خود فکر میکند. عین اختلاف در مورد خط تقسیم خلیج البرت نیز وجود دارد.

حکومت سودان جنوبی، دولت یوگندا را بخاطر حمایت از لشکر مقاومت خدا Lord's Resistance Army انتقاد میکند. جنگجویان این گروه در ولایت غربی یوگندا پناهگاه دارند. مواد مخدر: ندارد.

مهاجرین و بیجا شده گان داخلی: در حال حاضر 480000 مهاجر ج. د کانگو، 865000 نفر از سودان جنوبی، 41000 نفر از بوروندی، 67500 از سومالیا، 28000 نفر از اریتریا، 23300 نفر از رواندا و 5500 از ایتوپیا در خاک یوگندا زنده گی میکنند.

برعلاوه این مهاجرین حدود 67000 نفری در یوگندا اقامت دارند، که هیچگونه اسناد تعلق تابعیت و حتی تولد ندارند.

تاریخ: نشانه های باستانی نشان میدهند که زنده گی انسان ها در یوگندا به گذشته های بسیار دور بر میگردد و این سرزمین باستانی تاریخ طولانی دارد. در قرن 13م افراد نیرومند قوم باکوزی، که بگونه کوچی ها و چوپان ها زنده گی میکردند، از شمال به این سرزمین آمدند و بانتوها را که باشندگان اصلی این سرزمین بودند، تحت حاکمیت قرار دادند. چوپان های باکوزی در آن وقتها قلعه های بزرگی میساختند که هم خود و هم رمة های شان، در وقت حملات احتمالی دگران و یا حیوانات وحشی و درنده محفوظ باشند.

در جریان یک قرن دختران و پسران بانتو و باکوزی باهم ازدواج کرده و قوم دگری بنام باهیما را اساس گذاشتند. طی همان سال ها اقوام بونیورو، باگاندا، بوسوگا و انکوله نیز در مناطق سرحدی سودان و یوگندا زنده گی میکردند که با سودانی ها داد و گرفت داشتند.

طی سالهای اخیر قرن 13 و در جریان قرن 14 سلطنت فیودالی معروف افریقایی بنام کیتارا، درین سرزمین حاکم بود و آنرا اداره میکرد و در قرن 17 مناطق انکوله و بونیارا نیز با کیتارا پیوستند. در قرن 18 منطقه بوگاندا از کیتارا جدا شد.

در اوایل قرن 19 اعراب زنگبار بالای یوگندا حمله کردند. آنها میخواستند این سرزمین ثروتمند را تصرف نمایند، اما کامیاب نشدند.

در سال 1858 جان هینگ اسپیک، ملاح و سیاح معروف برتانوی به جهیل ویکتوریا رسید و یوگندا را نیز مشاهده کرد.

بعد از آن فعالیت های مبلغین مسیحی فرانسوی و برتانوی درین منطقه افزایش یافت. بعد از گذشت 30 سال، اعراب مسلمان محلی یک دولت جداگانه را در بوگاندا که حصه ای از خاک یوگندای امروزی است، بنیاد گذاشته که به کار تجارت مصروف بودند (1888).

بعد از مدتی این دولت از بین رفت. این منطقه در سال 1894 تحت کنترل کمپنی برتانوی افریقایی شرقی قرار گرفت و اندکی بعد از آن به مستعمره دولت برتانیا تبدیل شد. بعد از آن انکول، بونیارا و چند حکومت کوچک دگر نیز با این مستعمره پیوستند. طی سالهای استعمار همیشه یک زمامدار مطیع استعمار گران در یوگندا حکومت میکرد. بعد از آن طی شش دهه آینده، مردم یوگندا برای آزادی سرزمین شان دست به کار شده و نخستین تجمعات را بنیان گذاشتند. بعد از پایان جنگ جهانی دوم در سال 1952، حزب کنگره ملی یوگندا به میان آمد که صدای آزادی یوگندا را بلند کرد.

در سال 1960 کنگره مردم یوگندا و چند گروه سیاسی دگر وارد میدان سیاست و مبارزه شدند. در نتیجه کوشش ها و جانفشانی های همین گروه ها، جلسه سران و منتقدین حکومت های بوگاندا، تورو، انکول، بونیارا و بصورت عموم تمام احزاب سیاسی یوگندا، در ماه اکتوبر سال 1961 در لندن دایر گردید.

در اجلاس لندن فیصله بعمل آمد تا فدراسیون یوگندا ایجاد گردد که در آینده آزادی خود را نیز بدست خواهد آورد، به اساس همین تصمیم یوگندا روز اول ماه مارچ 1962 خودمختاری و بعد از آن روز نهم اکتوبر آزادی خود را بدست آورد. یوگندا در همین سال بحیث عضو سازمان ملل متحد نیز پذیرفته شد.

پس از این تحولات ملتون اوبوتی بحیث نخست وزیر و جنرال عیدی امین Idi Amin بحیث رییس ارکان قوای مسلح تعیین شدند.

اوبوتی در سال 1967 بحیث رییس جمهور یوگندا تعیین شد، اما روز 25 ماه جنوری سال 1971 رییس ارکان از راه کودتا بقدرت رسید و رییس جمهور به تانزانیا تبعید شد.

عیدی امین مرد دکتاتور و مستبدی بود که در سال 1972، تقریباً پنجاه هزار آسیایی را از یوگندا اخراج نمود. امین در سال 1973 به امید نزدیکی با جهان عرب روابط سیاسی خود را با اسرائیل قطع کرد و اموال تاجران برتانوی نیز از سوی او ضبط گردید.

در سال 1978 عساکر یوگندا تحت حمایت لیبیا، بالای خاک تانزانیا حمله کرد. تانزانیا در حمله جوابی قسمت اعظم خاک یوگندا را اشغال کرد. این جنگ در سال اپریل 1979 با میانجیگری همسایه ها به پایان رسید، اما یوگندا را بشدت تکان داد و عیدی امین که خود را رییس دایمی یوگندا فکر میکرد، از کشور فرار کرد و جنرال اوجوک زمام امور را در دست گرفت. مخالفان داخلی عیدی امین نیز درین جنگ سهم بزرگی داشتند.

طی سالهای حاکمیت عیدی امین (1971 – 1979) حدود 300000 باشندد یوگندا کشته شدند. در انتخابات سال 1981 رییس جمهور برکنار شده ملتون اوبوتی، بعد از 9 سال تبعید، یک بار دگر زمام امور یوگندا را در دست گرفت و عساکر تانزانیا نیز از این کشور بیرون رفتند. در انتخابات سال 1983، ملتون اوبوتی باز هم آرای مردم را بدست آورد و بحیث رییس جمهور باقی ماند. در سال 1993 حکومت یوگندا و حکومت محلی قدیمی دوباره بگونه تشریفاتی احیا شدند. در جنوری سال 1985 جنرال باسیلیو اوکلو از راه کودتای سفید بقدرت رسید و اوبوتی را از کار برکنار کرد. وی دروازه ها را باز کرد و مذاکرات میان دولت و مخالفان مسلح آغاز گردید. مخالفان در بعضی نقاط این کشور مشکلاتی را بمیان می آوردند و اسباب برخوردهای مسلحانه را فراهم میکردند. روز 26 ماه جون، انتخابات شورای ملی یوگندا برگزار گردید. نامزدان جنبش مقاومت ملی درین انتخابات، با گرفتن 230 کرسی اکثریت را بدست آوردند. درین وقت کودتای خونینی تحت رهبری یوری موسوینی Yoweri Museveni بوقوع پیوست. که باعث شد مذاکرات آشتی و مصالحه ناتمام باقی ماند (جنوری – 1986). تا این وقت جنگ های داخلی یک میلیون کشته در یوگندا بجا گذاشته، دو میلیون نفر فرار نموده، حدود 600000 معلول و معیوب گردیده و کشوری ویران شده، با مشکلات زیادی دست به گریبان بود. رهبر جدید به زودترین فرصت ممکن راه آوردن اصلاحات را در پیش گرفت. در ماه فبروری سال 1995 رهبر کاتولیک های جهان پاپ جان پال دوم، به کمپالا آمد و درباره افزایش امراض جنسی و بی نظمی های اجتماعی سخنانی داشت که آن را بگوش مردم رساند. در انتخابات ماه می سال 1996، یوری موسوینی باز هم آرای مردم را به دست آورد. وی کینتومو را بحیث نخست وزیر توظیف نمود تا در نظم و دسپلین و اصلاحات با او همکاری شود. در سال 1997 مشکلات میان دولت های سودان و یوگندا بحدی افزایش یافت که هر دو طرف، برای مخالفان همدگر اسلحه فراهم میکردند و دشمنی و بدبینی میان آنها دوام بیشتر شده میرفت. در نتیجه جنگ های همان سال ها، دهها هزار عساکر هر دو طرف و مردم عام کشته شده و تعداد زیادی را مهاجرت را در پیش گرفتند. در آن وقت امریکا اسلحه مورد نیاز یوگندا را فراهم میکرد و سودان را بنام حامی تروریسم بین المللی، تحت فشار قرار میداد. در سال 1997 یوگندا با لورنت کابیلا Laurent Kabila کمک میکرد تا در ج. د کانگو زمام امور را در دست بگیرد، اما بعد از آن این روابط به سردی گرایید و این دوره حمایت و پشتیبانی پایان یافت. در اواسط سال 1998 عساکر یوگندا وارد کانگو شدند تا وظایف شان را بخاطر حمایت از مخالفان دولت لورنت کابیله انجام بدهند. یوگندا بیست و یک سال قبل با کابیلا کمک عسکری میکرد، اما این بار برعکس از مخالفان وی پشتیبانی میکرد. از سال 1997 تا سال 1999 کمک های مالی جهان به یوگندا میرسید، تا این دولت در برابر فقر و گرسنه گی مبارزه کرده و زنده گی مردم را از خطر مرگ نجات دهد. طی همان سال ها 52% مردم یوگندا در زیر خط جهانی فقر زنده گی میکردند و نیازمندان چشم به راه کمک های عاجل و موثر بودند. در سال 2000 یک بار دگر مذاکرات برای تحکیم روابط میان سودان و یوگندا آغاز گردید، روابط ایکه از سال 1995 بعلت قطع شده بود. در همین سال تحقیقات ملل متحد در مورد کمک یوگندا به گروه یونیتا آغاز شد. گروهی که مخالف دولت ج. د کانگو بود. در همین وقت جنگ های از سوی لشکر مقاومت خدا در مناطق شمالی یوگندا نیز آغاز گردید. در ماه مارچ سال 2000 یک گور دسته جمعی صدها تن از طرفداران یک گروه مسیحی در قریه کانونگو کشف شد، گفته میشود که این افراد خودکشی کرده بودند، این گروه بنام (اعاده ده فرمان خدا) یاد میشد. در سال 2001 بانک جهانی و بانک انکشافی افریقا، قرضه 640 میلیون دالری خود به یوگندا را بخشید زیرا دولت بر سر اقتدار در قسمت تامین امنیت بهتر سهولت های اداری، قانونی و حقوقی برای جلب سرمایه گذاران داخلی و خارجی دستاوردهای خوب داشت. در ماه سپتمبر سال 2002 قراردادی میان ج. د کانگو و یوگندا به امضا رسید که به اساس آن عساکر یوگندا از آن کشور بیرون شدند. در انتخابات همین سال، موسوینی 69.3% آرای مردم را بدست آورد. قانون اساسی جدید یوگندا در جریان یک همه پرسی در سال 2005 تصویب گردید. بعد از آن قیودات 19 سال گذشته بر احزاب سیاسی نیز ملغی شد. روز یازدهم جولای 2010 یک حمله کننده انتحاری، خود را در میان یک گروه مردم منفجر نمود که برای تماشای بازی فوتبال گردهم آمده بودند. درین انفجار 76 نفر کشته شدند. گروه الشباب سومالیا مسوولیت این حمله را پذیرفت و استدلال کرد که دولت یوگندا با دولت سومالیا کمک نظامی میکند.

در سال 2010 امریکا برای شناسایی و معرفی مخفی Joseph Kony رهبر مقاومت خدا، پنج میلیون دالر جایزه اعلان نمود.

دوره کار موسوین بحیث رییس جمهور یوگندا، بخاطر حکم قانون اساسی در مورد عمر روسای، باید در سال 2017 به پایان میرسید، اما شورای ملی کشوری تعدیلی را در قانون منظور نمود که به رییس جمهور چانس میدهد که تا آخر عمر درین پست باقیماند.

آخرین انتخابات ریاست جمهوری این کشور در جنوری 2021 دایر شده که در آن موسوینی 58.6% آرای مردم را بدست آورده بود. انتخابات بعدی در سال 2026 صورت خواهد گرفت.

روابط افغانستان با یوگندا: از کتاب (افغانستان و جهان – کشورهای آسیایی و افریقایی) منتشره سال 2004 ریاست مطالعات منطقوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی افغانستان، چنین بر میاید، که افغانستان و یوگندا هیچگاهی روابط سیاسی نداشته اند.